

НОТАРІУС ЯК ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТРАТОР

Ткачук М. В. – приватний нотаріус

Вінницький міський нотаріальний округ

В результаті останніх змін на ринку адміністративних послуг із здійснення реєстраційних дій сьогодні в Україні сформоване більш конкурентне середовище, адже функції з державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та речових прав на нерухоме майно передаються і виконавчим органам міських рад обласного значення, районним державним адміністраціям та іншим акредитованим суб'єктам. Наразі з'явилася альтернатива у споживачів щодо вибору суб'єкта надання таких послуг.

Відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» (надалі - Закон) нотаріус визначений державним реєстратором юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців [1]. Пунктом 14 статті 1 цього Закону визначено коло відносин, щодо яких нотаріус є державним реєстратором:

– у разі державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, крім державної реєстрації політичних партій, всеукраїнських професійних спілок, їх об'єднань, всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців; відокремлених підрозділів іноземних неурядових організацій, представництв, філій іноземних благодійних організацій, постійно діючих третейських судів, засновниками яких є всеукраїнські громадські організації, всеукраїнських творчих спілок та їхньої символіки, державної реєстрації структурних утворень та територіальних осередків вищевказаних суб'єктів, підтвердження всеукраїнського статусу громадського об'єднання [1]

Статус нотаріуса як державного реєстратора встановлюється нормами цього Закону і не відрізняється від статусу інших реєстраторів щодо:

- обсягу повноважень;
- прийняття та перевірки документів;
- зупинення розгляду документів;
- відмови у державній реєстрації;
- розгляду документів (в тому числі строків розгляду);

- проведення реєстраційних дій та роботи з Єдиним державним реєстром;
- формування реєстраційних справ;
- виправлення помилок;
- оскарження дій реєстратора.

При цьому слід зауважити, що нотаріус, який провів реєстраційну дію, не зберігає реєстраційну справу, а протягом трьох робочих днів з дня її проведення надсилає документи, подані для проведення реєстрації, відповідному суб'єкту державної реєстрації, уповноваженому зберігати реєстраційні справи, а саме: до виконавчих органів міської ради міст обласного та/або республіканського АРК значення, Київській, Севастопольській, міських, районних, районних у містах Києві та Севастополі державних адміністраціях за місцезнаходженням юридичної особи, фізичної особи-підприємця, в яких відповідно до ч. 3 ст. 29 Закону зберігаються реєстраційні справи [1].

Аналізуючи Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань», можна вести мову про основні і найважливіші зміни що впливають з його норм:

- надати широкому колу осіб доступ до реєстру, як користувачів, так і реєстраторів;
- спростити документообіг запровадивши електронний, уніфікувавши вимоги до документів, що подаються;
- зробити результат адміністративної послуги публічним.

Так, розгалужена кількість офісів приватних нотаріусів по всій країні може вирішити багато проблем з чергами в державній реєстраційній службі і, таким чином, сприяє не тільки боротьбі з корупцією, але і підвищенню якості отриманих послуг. Запровадження екстериторіальності надає особам право вибору реєстратора, що знижує навантаження на державного реєстратора і відповідно зменшує бюджетні витрати. А можливість самостійно отримати будь-яким державним органом, судами, органами Національної поліції, прокуратури, органами

Служби Безпеки України, органами місцевого самоврядування, банками, суб'єктами приватного права електронні документи – полегшує діяльність будь-якої особи.

Доступ нотаріусів до Державного реєстру юридичних та фізичних осіб – підприємців значно спростив роботу нотаріуса з такими особами, тому що шляхом використання безпосереднього доступу до реєстру нотаріус може перевірити повноваження представника та обсяг його повноважень, перевірити правоздатність юридичної особи, стан її реєстрації, подивитись установчі документи. Така методика роботи дозволяє нотаріусу зменшити навантаження на власний архів [2].

На сьогоднішній день нотаріуси є професіоналами в різних сферах юридичної діяльності, вони обізнані у різних галузях законодавства (цивільного, податкового, фінансового, банківського тощо). Традиційною функцією нотаріусів була реєстрація обтяжень на нерухоме майно, а з 01 січня 2016 року на нотаріусів поклали

нові повноваження щодо реєстрації прав на нерухомість, яка не пов'язана із вчиненням нотаріальних дій та, так звану, «реєстрацією бізнесу». Ці функції нові для нотаріусів і вимагають більш широкої компетенційності.

Недосконалість та колізійність чинного законодавства, відсутність ефективних технічних можливостей породжує ряд проблем прикладного характеру. Відповідно, якісне здійснення нових функцій нотаріусами вимагає конкретизації та деталізації щодо їх нотаріальних дій з боку Міністерства юстиції України. Нотаріуси готові виконувати покладені на них державою функції щодо вчинення різного роду реєстраційних дій.

На нашу думку, надання додаткових повноважень нотаріусам щодо державної реєстрації суб'єктів господарювання та інших громадських формувань сприятиме подальшому спрощенню процесу державної реєстрації та надасть йому ознак сучасності та цивілізованості.

Література

1. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 (редакція від 01.01.2016 року) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua>.
2. Досінчук К. Ф. Поняття, завдання та функції нотаріату в Україні: окремі аспекти / К. Ф. Досінчук // Часопис Київського університету права. – 2013. – № 1. – С. 131–134.

УДК 341.9.366.54

АДАПТАЦІЯ ЗАКОНОДАВСТВА ЄС ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ

Письменна О.П. - к.ю.н., доцент

Вінницький національний аграрний університет

На рівні Європейського Союзу напрямок політики захисту прав споживачів інтенсивно почав розвиватися лише з початку 90-х років минулого століття, коли 1992 року в Договір про Європейське Співтовариство була внесена стаття 153 «Захист прав споживачів». До того часу йшла мова про окремі аспекти захисту прав споживачів, однак належної уваги їм не приділяли.

Тепер цей напрямок політики істотно впливає на інші сфери політики ЄС і його треба враховувати при розробленні відповідного законодавства, наприклад, у питаннях вільного пересування товарів. Політично структура ЄС побудована на основі статті 95 Угоди про створення ЄС.

Директиви ЄС – це доволі розрізнена структура, яка детально регулює певні сфери, а інші залишає нерегульованими. Слід підкреслити, що окремі держави – члени ЄС досі відповідають за цілісність структури власної споживчої політики та захист прав споживачів. Директиви ЄС містять мінімальні стандартні функції у вибраних сферах, особливо у тих, які зачіпають внутрішній ринок. Держави – члени ЄС мають право перевищувати норми, передбачені у Директивах щодо захисту прав споживачів, за умови, що їхні нормативи не обмежують вільне переміщення товарів і послуг у межах внутрішнього ринку. Як наслідок вищенаведеного, держави – члени